

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

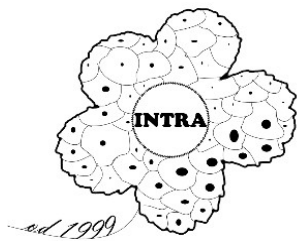
P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

Przypominamy, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18.12.2017 r., które obowiązuje od 10.01.2020 r., w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik COP INTRA określa i udostępnia zleceniodawcom następujące procedury:

1. Procedura zlecenia badań przy wykorzystaniu skierowania na badanie.
2. Procedura pobierania materiału i oznakowania pojemników z materiałem.
3. Procedura transportu materiału do Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA.
4. Procedura przyjmowania i rejestracji badania w Cieszyńskim Ośrodku Pat. INTRA.
5. Procedura przechowywania i utylizacji bloczków, preparatów i odczynników.
6. Procedura udostępniania materiału diagnostycznego.
7. Procedura postępowania z materiałem diagnostycznym po zwróceniu go do COP INTRA.

Uprzejmie prosimy o zapoznanie się z wymienionymi procedurami.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

---

1. Procedura zlecenia badania przy wykorzystaniu skierowania na badanie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA informuje, iż podstawą wykonania badania patomorfologicznego jest **skierowanie**, które zawiera:

1) dane pacjenta lub zmarłego pacjenta:

a) imię (imiona) i nazwisko, b) płeć, c) adres miejsca zamieszkania, d) datę urodzenia, e) numer PESEL, jeżeli został nadany, w przypadku noworodka – numer PESEL matki, a w przypadku osób, które nie mają nadanego numeru PESEL – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, f) w przypadku, gdy pacjentem jest osoba małoletnia, całkowicie ubezwłasnowolniona lub niezdolna do świadomego wyrażenia zgody – imię (imiona) i nazwisko przedstawiciela ustawowego oraz adres jego miejsca zamieszkania;

2) nazwę podmiotu leczniczego zlecającego badanie;

3) rodzaj materiału i lokalizację zmiany;

4) datę i godzinę pobrania materiału;

5) datę i godzinę utrwalenia materiału;

6) metodę utrwalenia pobranego materiału;

7) wskazania medyczne do wykonania badania:

a) istotne dane kliniczne oraz wyniki badań dodatkowych, w szczególności hematologicznych i radiologicznych, niezbędne do uzyskania rozpoznania patomorfologicznego, b) rozpoznanie wstępne kliniczne, numery statystyczne ustalone według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych Rewizji Dziesiątej oraz fakultatywnie według klasyfikacji SNOMED CT (Systematized Nomenclature Of Medicine – Clinical Terms), c) informację o wcześniejszych badaniach histopatologicznych lub cytologicznych oraz istotnych innych badaniach diagnostycznych pacjenta albo zmarłego pacjenta, d) informację o stosowanym leczeniu;

8) oznaczenie lekarza zlecającego badanie:

a) imię i nazwisko, b) specjalizacja, c) numer prawa wykonywania zawodu, d) podpis;

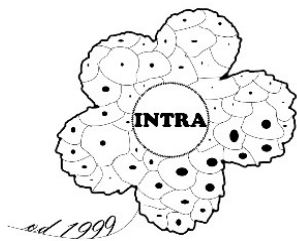
9) tryb wykonania badania: bardzo pilny, pilny albo normalny – według wskazania lekarza, o którym mowa w pkt 8;

10) datę wystawienia skierowania.

- W przypadku badań tkanek układu szkieletowego, badań endoskopowych przewodu pokarmowego oraz badań materiału z płuc w śródmiąższowych chorobach płuc do skierowania na badanie dołącza się radiogram lub inne badania obrazowe oraz opis badań obrazowych lub endoskopowych.

Wzór skierowania do pobrania został zamieszczony na stronie internetowej COP INTRA.

W przypadku niespełnienia powyższych regulacji, Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA zastrzega sobie prawo do odmowy przyjęcia materiału.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

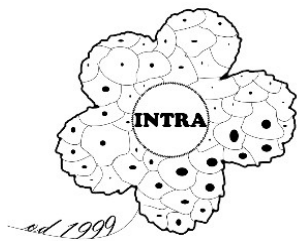
---

2. Procedura pobierania materiału wraz z określeniem sposobu oznakowania pojemników z pobranym materiałem.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, COP INTRA informuje, iż pobieranie materiału i oznakowanie pojemników podlega regulacjom:

- 1) Każdy pojemnik z pobranym materiałem musi być wyraźnie i czytelnie opisany; powinien zawierać następujące dane: nazwisko i imię pacjenta; numer PESEL; rodzaj materiału wraz z miejscem pobrania; datę pobrania; nazwę podmiotu wykonującego działalność leczniczą zlecającego badanie.
- 2) Materiał pobrany do badania umieszcza się w pojemniku oznaczanym w sposób umożliwiający identyfikację pacjenta albo zwłok, od których został pobrany.
- 3) Materiał pobrany do badania zabezpiecza się przed uszkodzeniem i oznacza w sposób umożliwiający identyfikację pacjenta, od którego materiał został pobrany.
- 4) Tkanki pochodzące od jednego pacjenta, pobrane z różnych lokalizacji, należy umieścić w osobnych naczyniach.
- 5) Niedopuszczalne jest stosowanie pojemników, które po zamknięciu wieczka uniemożliwiają jego ponowne otwarcie bez mechanicznego uszkodzenia pojemnika.
- 6) W przypadku zlecenia wykonania **badania histopatologicznego**: materiał należy umieścić w pojemniku przeznaczonym do transportu materiału biologicznego, odpowiednio obszernym, szczelnym, opisanym danymi pacjenta w 10% buforowanej formalinie (4% wodny zbuforowany roztwór formaldehydu). Objętość formaliny ma stanowić minimum 10-krotność objętości utrwalanego materiału (w sposób umożliwiający pełną penetrację formaliny w głąb tkanki).
- 7) W przypadku zlecenia wykonania **badania śródoperacyjnego**: materiał należy umieścić w pojemniku przeznaczonym do transportu materiału biologicznego, odpowiednio obszernym, szczelnym, opisanym danymi pacjenta bez żadnego utrwalacza.
- 8) W przypadku zlecenia wykonania **badania cytologicznego**: a) część matową szkiełka podstawowego należy podpisać ołówkiem w sposób umożliwiający identyfikację pacjenta; b) bezpośrednio po wykonaniu rozmazu na szkiełku podstawowym preparat należy utrwalić w pojemniku z etanolem w stężeniu powyżej 70% lub utrwalaczem w formie aerozolu; c) utrwalone rozmazy należy umieścić w pojemniku uniemożliwiającym jego uszkodzenie, zbitcie czy połamania szkiełek; najodpowiedniejsze są plastikowe opakowania do transportu szkiełek podstawowych.
- 9) W przypadku zlecenia wykonania **badania cytologicznego płynów z jam ciała, moczu, płwociny**: a) materiał należy dostarczyć w szczelnym pojemniku medycznym, czytelnie i trwale opisanym danymi pacjenta; b) należy dostarczyć nie więcej niż 100 ml płynu.

W przypadku niespełnienia powyższych regulacji, Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA zastrzega sobie prawo do odmowy przyjęcia materiału.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

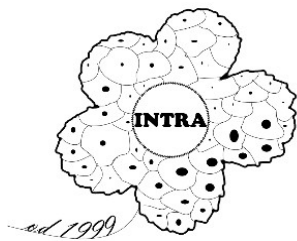
---

3. Procedura transportu materiału do COP INTRA.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA informuje, iż transport materiału podlega następującym regulacjom:

Transport definiuje się jako dostarczenie materiału od momentu pobrania do momentu przyjęcia materiału przez ośrodek wykonujący badanie diagnostyczne (Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA). Materiał powinien być dostarczony do badania bez zbędnej zwłoki.

- 1) Materiał należy transportować w odpowiednim pojemniku, zgodnie z procedurą opisaną powyżej, w p.2 ustęp 6,7,8,9, odpowiednio – badanie histopatologiczne, śródoperacyjne, cytologiczne (cytologia ginekologiczna, wymazy, cytologia płynów).
- 2) Materiał może być transportowany wewnątrz Szpitala i dostarczany do COP INTRA przez rejestratorkę lub transportowany pomiędzy oddalonymi od siebie jednostkami (podmiotami leczniczymi) przeznaczonymi do tego samochodem.
- 3) Materiał jest dostarczany do Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA, z zachowaniem wymaganych procedur i określonego czasu:
  - a. W przypadku badań histopatologicznych do 72 h od pobrania
  - b. W przypadku badań śródoperacyjnych – natychmiast po pobraniu
  - c. W przypadku badań cytologii płynów – najlepiej 1 h, nie później niż 12 h od pobrania
- 4) W przypadku awarii samochodu, wypadku komunikacyjnego lub innej sytuacji, której konsekwencją mogą być: zmiana czasu lub warunków transportu, wpływ na bezpieczeństwo osoby transportującej, przewożonego materiału lub epidemiologiczne, osoba transportująca powinna powiadomić o tym kierownika laboratorium albo osobę upoważnioną.
- 5) Osoba odpowiedzialna za transport materiału przeprowadza dezynfekcje i mycie pojemników transportowych każdorazowo lub w razie potrzeby.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

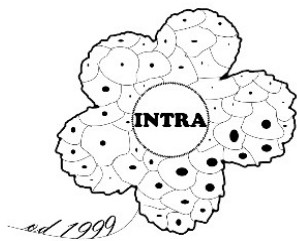
P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

---

4. Procedura przyjmowania materiału do COP INTRA.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA informuje, iż przyjmowanie i rejestracja badania podlega następującym regulacjom:

1. Odebranie materiału łącznie ze skierowaniem na badania odbywa się pomiędzy upoważnionymi pracownikami COP INTRA oraz Ośrodka, z którego odbierany jest materiał.
2. Obie osoby sprawdzają zgodność danych na skierowaniu i opisu na naczyniu do transportu.
3. Odbiór materiału należy potwierdzić podpisem we właściwej książce dostarczonej wraz z materiałem.
4. W przypadku niezgodności materiał należy odesłać do placówki przekazującej materiał do badania, wraz z wypełnionym drukiem „odmowa przyjęcia materiału”.
5. Dopuszcza się (w szczególnych przypadkach) korektę danych po uzgodnieniu telefonicznym z przedstawicielem Ośrodka, z którego pochodzi materiał.
6. Skierowania na badania są dostarczane do sekretariatu COP INTRA. Są one natychmiast rejestrowane w systemie komputerowym.
7. Po „nadaniu” numeru materiał wraz ze skierowaniem jest układany w odpowiednim pomieszczeniu, z rozdzieleniem na materiał histologiczny i cytologiczny.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

---

5. Procedura przechowywania i utylizacji materiału biologicznego, bloczków, preparatów oraz odczynników.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA informuje, iż przechowywanie i utylizacja materiału podlega następującym regulacjom:

Materiał biologiczny znajdujący się w pojemnikach trzymany jest w COP INTRA przez miesiąc od dnia postawienia diagnozy przez specjalistę patomorfologa. Następnie zostaje przekazany do utylizacji firmie zajmującej się utylizacją odpadów medycznych.

Bloczki parafinowe i preparaty histopatologiczne przechowywane są w archiwum Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA przez 20 lat od daty badania.

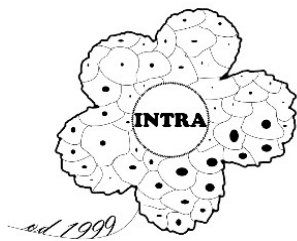
Preparaty cytologiczne przechowywane są w COP INTRA przez 10 lat.

Odczynniki zamawia się w ilościach pozwalających na ich bieżące wykorzystywanie. W sytuacji gdyby odczynnik nie mógł być w całości wykorzystany i doszło do jego przeterminowania, stosuje się procedurę postępowania z odpadami.

Wszystkie odczynniki są przechowywane w oryginalnych opakowaniach. W przypadku konieczności sporządzenia roztworu stosuje się opisy zgodnie z kartą charakterystyki.

Zużyte odczynniki po utrwalaniu i barwieniu utylizowane są po odebraniu ich przez specjalistyczną firmę, zajmującą się utylizacją odpadów chemicznych.

Opakowania po odczynnikach w przypadku ich całkowitego opróżnienia są surowcami wtórnymi, a w przypadku zanieczyszczenia traktowane są jak odpady niebezpieczne w zależności od tego, jaka substancja znajdowała się w opakowaniu.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

---

6. Szczegółowa procedura udostępniania materiału diagnostycznego

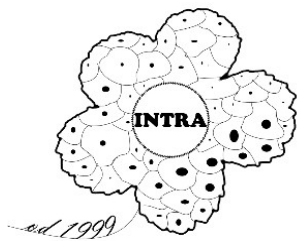
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii INTRA informuje, iż wypożyczanie materiału z COP INTRA podlega następującym regulacjom:

COP INTRA udostępnia, z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, bloczki parafinowe, preparaty histopatologiczne i preparaty cytologiczne na pisemny wniosek (rewers):

- a) pacjentowi, od którego pobrano materiał lub jego przedstawicielowi ustawowemu lub osobie przez niego upoważnionej;
- b) osobie upoważnionej przez zmarłego pacjenta;
- c) podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą, którego lekarz skierował na badanie;
- d) innym, niż wymienionym w pkt a-c, podmiotom wykonującym działalność leczniczą, prowadzącym dalsze leczenie pacjenta albo wykonującym dalsze badania materiału pobranego ze zwłok.

Procedura jest następująca:

1. Przyjęcie rewersu (wniosku o wypożyczenie) od osoby wypożyczającej preparat/bloczek.
2. Przygotowanie preparatów/bloczków z archiwum zgodnie z danymi na rewersie i wynikiem histopatologicznym.
3. Sprawdzenie preparatów i ich zgodności z wynikiem przez specjalistę patomorfologa.
4. Zabezpieczenie preparatów/bloczków w pojemnikach odpowiednich do transportu.
5. Poinformowanie osoby wypożyczającej o sposobie i warunkach przechowywania wypożyczonego materiału. Jest to opracowane w dokumencie „Informacja o warunkach przechowywania materiału wypożyczonego z COP INTRA” (w załączeniu). Osoba wypożyczająca preparaty/bloczki musi odnotować na rewersie, że zapoznała się z wymienionym wyżej dokumentem.
6. Wpisanie do książki wypożyczeń szczegółowych danych: imię i nazwisko pacjenta; imię, nazwisko i numer dowodu osobistego osoby wypożyczającej; nr badania; data wypożyczenia.
7. Przekazanie preparatów/bloczków osobie wypożyczającej.
8. Umieszczenie druku (rewersu) wypożyczenia w odpowiednim segregatorze.
9. Poinformowanie osoby wypożyczającej o konieczności zwrotu preparatów/bloczków.

Cieszyński Ośrodek Patomorfologii INTRA

P. Wandzel i H. Molak-Olczak spółka jawna
Cieszyn, ul. Żwirki i Wigury 11

---

7. Procedura postępowania z materiałem diagnostycznym po zwróceniu go do COP INTRA z konsultacji zewnętrznej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie patomorfologii, Kierownik Cieszyńskiego Ośrodka Patomorfologii NTRA informuje, iż zwroty wypożyczonego materiału do COP INTRA podlegają następującym regulacjom:

1. Osoba zwracająca materiał diagnostyczny do COP INTRA (preparaty, bloczki) oddaje go pracownikowi sekretariatu, co jest pokwitowane podpisem obu osób na rewersie (karcie wypożyczenia).
2. W momencie zwrotu preparatów/bloczków należy bezzwłocznie ten fakt odnotować w książce wypożyczeń, wpisując datę zwrotu.
3. Pracownik sekretariatu przekazuje pisemny wynik konsultacji lekarzowi patomorfologowi – dalej postępuje wg. „zewnętrznej kontroli jakości”.
4. Pracownik sekretariatu przekazuje preparaty i bloczki parafinowe do archiwum: podpisy pracownika sekretariatu i pracownika archiwum umieszczane są na odwrocie karty wypożyczenia.